

Seminár 100. výročie narodenia Vladimíra Mináča

Dňa 10. augusta 2022 uplynulo sto rokov od narodenia spisovateľa, politika a predsedu Matice slovenskej Vladimíra Mináča. Pri tejto príležitosti pripravila Matica slovenská sériu podujatí, ktorými sa rozhodla uctiť si pamiatku tohto veľikána slovenského kultúrneho života a pripomenúť jeho životnú dráhu.

V deň výročia Mináčovho narodenia sa v jeho rodnom kraji v Rimavskej Sobote uskutočnil vedecký seminár organizovaný Slovenským historickým ústavom Matice slovenskej (SHÚ) v spolupráci so Slovenským literárnym ústavom Matice slovenskej (SLÚ).

Seminár sa konal v priestoroch hotela Zlatý býk v centre Rimavskej Soboty. Úrad vlády reprezentovala Iveta Galbavá, poradkyňa predsedu vlády v oblasti politiky starostlivosti o Slovákov žijúcich v zahraničí. Na seminári sa zúčastnil aj syn Vladimíra Mináča Vladimír Mináč ml. Úvodné slovo mal poverený riaditeľ SHÚ Radoslav Žgrada, ktorý celé podujatie moderoval. Po privítaní hostí odovzdal slovo predsedovi Matice slovenskej Mariánovi Gešperovi. Predseda Matice slovenskej pripomenul význam Vladimíra Mináča pre Maticu slovenskú a vyzval na vytvorenie rozsiahlej publikácie zaoberajúcej sa touto dôležitou osobnosťou.

Následne vystúpil Radoslav Žgrada. V príspevku *Vladimír Mináč – hrdý Klenovčan a zaslúžilý predseda Matice slovenskej* sa zameral na vzťah Vladimíra Mináča k rodnému kraju, Matici slovenskej a načrtnol jeho literárnu činnosť. Druhý referát, *Skice k esejistickému tvorbe Vladimíra Mináča*, predniesol riaditeľ SLÚ Július Lomenčík. Rozobral v ňom základné znaky esejistického tvorby Vladimíra Mináča. Následne priblížil jeho najznámejšie esejistické diela *Dúchanie do pahrieb* a *Zobrané spisy Jozefa Miloslava Hurbana*. Nasledoval príspevok *Vladimír Mináč na krátkej prozaickej ceste* od vedeckého pracovníka SLÚ Pavla Pareničku. Zameral sa na prozaickú tvorbu Vladimíra Mináča ovplyvnenú obdobím spoločenských zmien nastávajúcich po druhej svetovej vojne a Mináčovo vypracovanie sa na vrcholného predstaviteľa schematicizmu.

Štvrtým prednášajúcim bol vedecký pracovník SLÚ Lukáš Perný s príspevkom *Filozofické postoje v diele Vladimíra Mináča*. Na základe analýzy prozaického a esejistického diela Vladimíra Mináča predstavil pohľad na jeho ponímanie filozofie. Hlavným cieľom príspevku bolo poukázať na to, že myšlienkový odkaz spisovateľa môže mať aj filozofický rozmer. Záverečný referát s názvom *Krajanská problematika Matice slovenskej počas predsedníctva Vladimíra Mináča* si pripravila riaditeľka Krajanského múzea Matice slovenskej Zuzana Pavelcová. Priblížila krajanské aktivity Matice slovenskej a fungovanie krajanských vzťahov v čase vedenia Matice slovenskej Vladimírom Mináčom a aj na to, ako jeho osobnosť vnímajú krajanovia a v akých intenciách sa udržala v ich kolektívnej pamäti.

Po ukončení prednášok nasledovala diskusia. Prvý sa ujal slova Marián Gešper. Predniesol svoje postrehy z prednesených príspevkov a premostil udalosti z obdobia predsedníctva Vladimíra Mináča v Matici slovenskej na súčasné dianie. Následne Jozef

Leikert pripomenul spoločníka Vladimíra Mináča Romana Kaliského a ich vzájomný vzťah. Poukázal aj na útoky na Vladimíra Mináča v deväťdesiatych rokoch 20. storočia. Potom dal slovo manželke Milana Rúfusa Magde Rúfusovej, ktorá z vlastných spomienok opísala Vladimíra Mináča ako osobnosť, ktorá „dokázala zaujať vzdelaných mužov“. Posledné slovo mala riaditeľka Domu Matice slovenskej v Rimavskej Sobote Ingrid Krštieňová-Šulková, ktorá poďakovala SHÚ a SLÚ za organizáciu seminára a pozvala na slávnostné odhalenie busty Vladimíra Mináča v parku dejateľov, neďaleko priestorov, kde prebiehal seminár.

Príspevky zo seminára budú publikované vo forme článkov v časopise *Slovensko. Národné spektrum*. Nevyšli v samostatnom zborníku, pretože 7. októbra 2022 organizovala Matica slovenská rozsiahlejšiu vedeckú konferenciu o osobnosti Vladimíra Mináča. Ňou pokračovala séria podujatí pri výročí storočnice narodenia tejto významnej osobnosti, pričom výsledky z konferencie budú publikované v samostatnom zborníku.

Zdenko Tkáč